

Resume

Natura 2000-område nr. 9 Strandenge på Læsø og havet syd herfor

Områdebeskrivelse

Den sydlige del af Læsø syd består for en stor del af landhævningsstrandenge, der har udviklet sig i takt med landhævningsens start for 7-8000 år siden. Landhævnningen sker stadig med 5 mm om året på Læsø, så med tiden vil der dannes nye rønner og gamle vil vokse sammen. De gule engmyrers tuer præger store områder og er med til at skabe variation og derved øget diversitet. De højere liggende dele bag strandengene har med tiden udviklet sig til en mosaik af fugtig og tør hede. I den nordlige og vestlige del af området ligger store arealer af klithede og grå klit. Området rummer også flere mindre kystlaguner og lobeliesøer.

Syd for landhævningsstrandengene ligger meget store arealer med sand- og mudderflader. Disse flader blotlægges delvist ved ebbe. I havområdet syd herfor er bunden en jævn sandbund med sandbanker, med dybder på kun 6 – 8 m. I begyndelsen af 1900-tallet blev området beskrevet som vidtstrakte ålegræsenge. I dag er forekomsten af ålegræs meget sparsom, og danner ikke sammenhængende bevoksninger. På større dybder findes undersøiske formationer af boblerev, der med sine uregelmæssige strukturer rummer et meget rigt koralrevslignende dyreliv.

Vigtigste naturværdier

I området findes naturtyper, som i kraft af deres kontinuitet i tid og rum og deres naturkvalitet generelt er af international betydning. Områdets vigtigste naturværdier er de store sammenhængende forekomster af strandenge og heder samt fuglearterne knyttet til disse arealer. Desuden er de vigtige forekomster af boblerev af international betydning, men udbredelsen af disse kendes ikke.

Endvidere indgår værdifulde forekomster af klithede, grå klit og skovklit. Området er en vigtig lokaliteter for havterne og dværgterne. Samtidig er det vidstrakte lavvandede havområdet syd for Læsø et meget vigtigt overvintringsområde for havdykænder. Forår og efterår er strandengene en betydningsfuld rastestedsplads for vadefugle.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, både marine og terrestriske, vurderes at være negativt påvirket af næringsstofbelastning. På områdets lysåbne naturtyper samt på levesteder for fugle, er der problemer med tilgroning med vedplanter og høje urter, ligesom invasive plante- og dyrearter er en trussel for naturværdierne her. Strandengene er flere steder truede af afvanding i form af dræning og grøftning. Forstyrrelse er en trussel for nogle ynglende og rastende fugle. Stenrev og i særdeleshed boblerevene er sårbare og truede af brug af fiskeredskaber

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er, at områdets hav- og kyst- og lysåbne natur udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling, med hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, og med udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt havpattedyr.

Der sikres en god vandkvalitet og en artsrig undervandsflora- og fauna, og at de marine områder bliver et godt levested både for internationalt vigtige forekomster af ynglefugle, samt for gråsæl og spættet sæl. De omgivende og lysåbne naturtyper sikres en god-høj naturtilstand. Arealet med våd- og tør hede øges.

En øgning af arealet med våd- og tør hede kan ske på bekostning af skovnaturtyperne skovbevokset tørvemose og skovklit, som er opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne heder.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslæt mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			

De terrestriske naturtyper og vandløb sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, som tilgodeser levestedsforholdene for naturtypernes tilknyttede fuglearter. Der sikres desuden den for naturtyperne og levestederne mest hensigtsmæssige hydrologi. Invasive arter bekæmpes og deres spredning forebygges. Der sikres velegnede levesteder for områdets fuglearter, med hensyntagen til arternes sårbarhed overfor forstyrrelse. For de marine naturtyper sikres det, at projekter og aktiviteter ikke skader lokaliteten. Rev og boblerev sikres mod ødelæggelse og ubeskyttet skovnatur sikres. Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter ved at arealet med tør- og våd hede øges, og levesteder for splitterne, dværgterne og alm. ryle sikres eller udvides.